

Programme Code: **D-09**

Programme: **मुग्धबोधव्याकरणपदविका-पाठ्यक्रमः**

(Diploma in Mugdhabodha Vyakarana)

Duration: **01 (One) Year**

Medium: **Sanskrit**

- पाठ्यक्रम एकवर्षात्मको वर्तते।
- पाठ्यक्रमस्य पूर्णाङ्काः 400 निर्धारिताः।
- चत्वारि पत्राणि सन्ति, प्रत्येकस्मिन् पत्रे 80 अङ्काः निर्धारिताः।
- गृहकार्ये 10 अङ्काः, उपस्थितौ 10 अङ्काश्च।
- पाठ्यक्रमः संस्कृतमाध्यमेनैव भवति।

Course Code	Title	Internal	External	Marks
D- MV101	संज्ञासन्धिज्ञानम्	20	80	100
D- MV102	सुबन्तशब्दज्ञानम्	20	80	100
D- MV103	कारकं समासश्च	20	80	100
D- MV104	प्रत्ययज्ञानम्	20	80	100
Total				400

प्रथमपत्रम् - D- MV101
संज्ञासन्धिप्रकरणम् अजन्तः हसन्तश्च
अङ्काः 80

प्रथमभागः -

1.1. आदितः सन्ध्यध्यायपर्यन्तम् - 20 अङ्काः

द्वितीयभागः -

2.1. अजन्ताध्यायः - 30 अङ्काः

तृतीयभागः -

3.1. हसन्ताध्यायः - 30 अङ्काः

पाठ्यग्रन्थः -

1. वोपदेवकृतं मुग्धबोधव्याकरणम् -

सहायकग्रन्थाः -

1. व्याकरणशास्त्रस्येतिहासः -

आचार्यलोकमणिदाहालः,

भारतीय विद्या प्रकाशन, वाराणसी।

2. संस्कृत व्याकरणशास्त्र का इतिहास -

युधिष्ठिरमीमांसकः,

भारतीय प्राच्यविद्या प्रतिष्ठान, अजमेरा।

3. मुग्धबोधं व्याकरणम् -

श्रीजीवानन्दविद्यासागरभट्टाचार्यः,

सिद्धेश्वर यन्त्रालय, कलिकाता

द्वितीयपत्रम् - D- MV102
स्वाद्यन्ताध्यायो भ्वाद्यध्यायश्च
अङ्काः 80

प्रथमभागः -

1.1. स्वाद्यन्ताध्यायः 40 अङ्काः

द्वितीयभागः -

2.1. स्वाद्यन्ताध्यायः 40 अङ्काः

पाठ्यग्रन्थः -

1. वोपदेवकृतं मुग्धबोधव्याकरणम् -

सहायकग्रन्थाः -

1. व्याकरणशास्त्रस्येतिहासः -

आचार्यलोकमणिदाहालः,

भारतीय विद्या प्रकाशन, वाराणसी।

2. संस्कृत व्याकरणशास्त्र का इतिहास -

युधिष्ठिरमीमांसकः,

भारतीय प्राच्यविद्या प्रतिष्ठान, अजमेरा।

3. मुग्धबोधं व्याकरणम् -

श्रीजीवानन्दविद्यासागरभट्टाचार्यः,

सिद्धेश्वर यन्त्रालय, कलिकाता

तृतीयपत्रम् - D- MV103

गणाध्यायाः

अङ्काः 80

प्रथमभागः -

1.1. प्रथमचतुर्गणाध्यायः 40 अङ्काः

द्वितीयभागः -

2.1. द्वितीयचतुर्गणाध्यायः 40 अङ्काः

सहायकग्रन्थाः -

1. व्याकरणशास्त्रस्येतिहासः -

आचार्यलोकमणिदाहालः,

भारतीय विद्या प्रकाशन, वाराणसी।

2. संस्कृत व्याकरणशास्त्र का इतिहास -

युधिष्ठिरमीमांसकः,

भारतीय प्राच्यविद्या प्रतिष्ठान, अजमेरा।

3. मुग्धबोधं व्याकरणम् -

श्रीजीवानन्दविद्यासागरभट्टाचार्यः,

सिद्धेश्वर यन्त्रालय, कलिकाता

चतुर्थपत्रम् -D- MV104)

त्याद्यन्ताध्यायाः कृदन्ताध्याया च
अङ्काः 80

प्रथमभागः –

1.1. तृतीयचतुर्गणाध्यायः 30 अङ्काः

द्वितीयभागः –

2.1. त्याद्यन्ताध्यायाः 30 अङ्काः

तृतीयभागः –

3.1. कृदन्ताध्यायः 30 अङ्काः

पाठ्यग्रन्थः -

1. वोपदेवकृतं मुग्धबोधव्याकरणम् —

सहायकग्रन्थाः -

1. व्याकरणशास्त्रस्येतिहासः –

आचार्यलोकमणिदाहालः,

भारतीय विद्या प्रकाशन, वाराणसी।

2. संस्कृत व्याकरणशास्त्र का इतिहास –

युधिष्ठिरमीमांसकः,

भारतीय प्राच्यविद्या प्रतिष्ठान, अजमेरा।

3. मुग्धबोधं व्याकरणम् -

श्रीजीवानन्दविद्यासागरभट्टाचार्यः,

सिद्धेश्वर यन्त्रालय, कलिकाता

अध्ययनसामग्री –

1. <https://ia804705.us.archive.org/18/items/in.ernet.dli.2015.403262/2015.403262.Laghu-Siddhanta.pdf>
2. https://archive.org/details/3_20200913_20200913_1432/%E0%A4%B8%E0%A4%82%E0%A4%B8%E0%A5%8D%E0%A4%95%E0%A5%83%E0%A4%A4%20%E0%A4%B5%E0%A5%8D%E0%A4%AF%E0%A4%BE%E0%A4%95%E0%A4%B0%E0%A4%A3%20%E0%A4%B6%E0%A4%BE%E0%A4%B8%E0%A5%8D%E0%A4%A4%E0%A5%8D%E0%A4%B0%20%E0%A4%95%E0%A4%BE%20%E0%A4%87%E0%A4%A4%E0%A4%BF%E0%A4%B9%E0%A4%BE%E0%A4%B8%20%E0%A4%AD%E0%A4%BE%E0%A4%97-%201-%20%E0%A4%AF%E0%A5%81%E0%A4%A7%E0%A4%BF%E0%A4%B7%E0%A5%8D%E0%A4%A0%E0%A4%BF%E0%A4%B0%20%E0%A4%AE%E0%A5%80%E0%A4%AE%E0%A4%BE%E0%A4%82%E0%A4%B8%E0%A4%95%20%E0%A4%9C%E0%A5%80/
3. <https://archive.org/details/MugdhabodhamVyakaranam>
4. <https://archive.org/details/dli.bengal.10689.7489>
5. <https://ia804702.us.archive.org/32/items/in.ernet.dli.2015.325905/2015.325905.Mugdhabodha-Vyakarana.pdf>